

جمعه ایرتسی - ۱۵ آگستوس ۱۳۴۱

ایگنجی سنه - نومرو ۴۳

آبونه شرائطی :
سنه لکی ۲۵۰
آلتی آیونلی ۱۲۵
فوق العاده نسخهلر
ایکون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشدور .

مجموعه من هیئتتجه
طبعی تفسیر ایدلمین
آثار اعاده ایدلمز .

ملکی تحریک

اداره خانه :
باب عالی چاده سفده
رسنه فطوغرافخانه سی
قارشیدسنده منبر
مطبعه سی گوستنده
صاحب و مدیری
محمد مسیح

هر آیک برنجی داوره بشنجی کونلری میبقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادری ، فنی رسمی مجموعه دور

قدریانه نظراً اصول

علم و فلسفه ساحه سهند حکم سورن ایکی قوتلی فرقه ملک اسکیدن - بری پیتوب توکنک بیلیم بجدله موضوعلردن بریده « حقیقتک تخریسته اصول » مسئلهی در . بو ایکی فرقه دن بری ، مه تافزیک ، معنویاتی انکار ایله ماده دن باشقه بر شیه قیمت و یرمه بن ماهو بایستلر ، دیکری ، مادیی طاهیری بر کوروتوشدن عبارت عد ایدرک اصل بوئک ماوراسنده کی ماهیته و اصل اولابه چایشان سپریو آلیستلرد . بالخاصه مادهیه اهمیت و برترک معرفت ساحه سهند اصولاری تجربه و مشاهده یه ، بالعکس مه تافزیکه قیمت و برترک اصولاری باطنی فوالیته ، مراتبه یه ، حده ستاد ایدر .

بو ایکی مسلک حاکم و صفرلیه نظراً شو بولده ایضاح ایدیه بیلیر : تجربه و مشاهده چیره کوره ؛ حقیقت یالکیز خارجه ددر ، حادثانده ددر . بناء علیه عالم ویا فلسفه آتینی فی طرف بر تماشا کردر . هر نوبولو شخصی غایللردن ، ذوقلردن ، آرزولردن ، قیاتی فکرلردن تجرد ایتیمی لازمدر . بو شرطله ، فکک کندیسی تیجه یز ایندی آلتلره بائز ، تدقیق ایدر ؛ کسر ، حیر و میدانه کلن نتیجه یی سولیر . و بریله جک حکم کندی ذوق و آرزوسندن ، کندی روسی مراتبه سندن دکل حادثاتک بر نوع معادله سندن جبقار . علم ایچون یکنه اصول بودر ، بودن غیری بر طریق ایله خرده بینیز ، تاسقویمز ، معیارمز ، حسابمز بایلان علم و فلسفه باطلدر ، معناسدز ، تره ائدر .

مراقبه چیره کوره ؛ حقیقت خارجه کورولان ماده ده دکل اولئک ماوراسنده اولان سرده ددر . بو سر ایله بزم ایچمده کیزلی اولان روح عینی ماهیته ددر . او حالده بزم حقیقتک ، کندی روحی تدقیق ایدرکک ، عالمه اورادن کلن ضیا ایله باهوق ، واصل اوله ایلیریز . اشیا و حادثات خارجه ایسته دیکی قادر رقص ایسین . بزم روح کوزیمز ، بصیرتمز قیالی قالدقه ، بزم اولاری نه قادر تماش ایدرکک ایدلم ، هیچ بر نتیجه آیده ایدمز . قلب کوزی کور اولان بر آدمک نه شکده رؤیت واسطه ایله تیجه ایدرکک ایسین هیچ بر حقیقت ایزمز . بناء علیه مادیون ضالته ددر ، غافلدر .

ایسته پک آسکی عصرلرنیری بو ایکی زمره بویله جه چاروشوب دورقمده ددر . شرق علم و فلسفه تاریخنده ده بو ایکی فرقه غایت بارز بر شکله آریلیرلر . اولیکلرک برنده عالم ، اینتجیلرک معنوقنده متصورلر کورولور . عالمه نظراً ، حقیقتک یکنه بهیری « عقل » متصورله نظراً « عشق » در . عالم اشیا و حادثاتک حقیقتک عقلک متقلیه حل و ایضاحه چایلیریز . متصورلر ، عقلک مادیت پرده سیله تحدید ایدلریکنی و اورایه قادر ایلریله دکلن سوزکرا اوراده توقف ایندیکنی سولیرلر ، او برده ماوراسنه آتینی « عشق » ک ضیاسیه واصل اولونه جتی ادعا ایدرلر . « ابراهیم حق » مشهور معرفتنامه سته درج ایندیکی منظومه لدن برنده بو ایکی طریق چوق کوزدل ایضاح ایدر د « نبردهل غافلرک عاجز و نادان قالدینی اهل حق عاشقنرک حقیقتک واصل اولدینی » سولیر . بو خصوصده مثال چوقدر . فقط بوراده آنککت پایله جتی دیکر ، یالکیز ، بوبوک شاعریمز فضولونک علم ایله عشقک ناضیل مقایسه ایندیکنی کوسرتن شو طریف قلمله سنی درج ایتدن کچیمه ل :

کوپوکلر کی

بخشک بیلیری سورمه سونوب نیتورکری واپور آریلری و داع ایندیکنز اسکندن . بوجه دریا اوزمان دافله لایوب چاقاندی ؛ روزکارک نغمه یی کولمده سولان جیراندی . . . . . باندم عشقه ملووشمش آیه : غم چاغلاردی ؛ حاسنا قلبیده آله و کولکلی بر ایز واردی . . . . . ایسته دم آتقی ایچدن بو یقان سولی ایزی . برکوپوکلر دالقه یی اوزمندی سرایا ده کیزی ؛ روحک اتقی ترک ایندی ، اوزافلاشدی واپور ؛ یاردی انکیلری ، بلور نیلر آسدی واپور . سانشک کولمک کی مانی جهان سرخوشدی ؛ برده باندم ک او آواره ده کیز بوم پوشدی . نه واپور واردی ، نه برایز ، نه کوپوکلن بر اثر . . . . . همین اطرافنی بردن خوشاب صاردی کدر . . . . . کورمه مک ایستدم آرتق ، قیادم کوزلری ؛ دیدم عشقه یل پانان کولمه سولک سوزلری ؛ حسیرتک قوشونه بیوقدیری دالشی بریک ؛ اولئک آردنده کوپوکلر کی قلش بریک ؛ سن ده بختک برار سونه جکک ، آغلا . . . . . یاشارز بلیکده اولدن اسه جک روزکارک ! . . . . . ۲ - ۴ آگستوس ۲۴۱ محمد مصمم

وقوعاتی حقیقتک آق یاقین بر شکله بیلیم مجبورینده ددر . حالوکه ملکتیمز هنوز بو نقطه نظر دن تدقیق ایندش دیکلدرک بومعلوماتی قولایچه آله ایدیورسین . بوکی جدی ایشلر ؛ املک ایسته یین ، اوزون زمانلر دقتی و اهتمامی بر فعالیتتک محتاج اولان ایشلردر . بوتون بو همت ایسته یین مسئله لری دوشوندکجه بلا اختیار دیورمک : « آتادولی بی اوشاد ایتک .... بو بزم هنوز حقمز و حدمز دیکلدر . هر شیدن اولونی طایپا یا چالیشام . نه اولدینی ، » یارین ناضل اولایله جکنی و نه اولامسی لازمکلیکنی اوکروه لم ، آکلایلم .... »

حسن علی

نورکاک استقامتی محافظ ایدر بیلیم ایچین هر اردوده هر اکم اولسی لازمدر . برده آنجی « نورک طیاره هه یی » نه باروملر مکندر .

و فلسفی ذهنیتہ عالمی ذہنیت آرومندہ ابدی و کروی آلیانز بر طلاق واقع اولدینہ ایقان اینش اولان چلیپین و مغرور پوزیویست و ماریا ایستلرینہ فارشی جوق شایان تدقیق و معالامہ بر مناقشہ آجشدی . بو مناقشہ مدہ مؤلفک ، ذہنیت فلسفہ بی ، کفرک غلو و طبعانی فارشیستندہ ایقان محافلہ ایتمک ذوق دیوان بر زاهد صلات و سمولیقہ ، مدافہ ایتمک کورولور . ارنک بو یوک بر قسی ، فلور بزارک معروف کتابندہ مدافہ ایبدان اصولک تدقیق و تحلیله مندردر . « قزو » بو محبہ لردہ ، علمی بزرارک ، آجشی اشیا و عاداتک خطوہ خطوہ نقب و مشاهدہ سندن صوکر و برلسی لزونی قطعی بر اصول اولارن اعلاک ایدن اختیار بیله فارشی فلسفی ، علمی کشف و ابداعلردہ [فکر متقدم: Idée préconçue] . [فکر قبائی: Idée a priori] نلک ، حدسک غیر قابل انکار اولان زولترن اشیا و اراامہ چالیشدور . بو فیلسوفک اوزمان حان نلک باشنه مدافہ ایتمک ایستدیک سلاک بوکون عمومی بر شکل آلدردور . عصر حاضر ذہنیتک وصف فارشی کندینسی مکفورہ دیور و سور و کلدین قوتلر بر جاذبہ نلک اعتراف عمومی بیدور . ماریالیزم و آمپیریزمک تجریری و استراق اصوللری برینہ روحہ داما کینش ، داهاجاب اجراض منظرلہ آجان بر ایدہ آلہ دیور و آتیلیمہ قایل وار . آئندہ کئی مادری نوروہ چہورہ اوساعش اولان مغافل ، روحک ، حدسک معالاجی داما زنگین ، داما جاذب بولوبورلر . اولجہدہ مدافعلری ایکسک اولایان بو اصول تدقیق و معرفت نهایت برغبونک موشکاف و سیال اسلوب و منطقیلہ سحرار بر منظرہ ایندہ دودغدی . و تجربہ جبرک کورولونوسنه رنمہ مونس و جولوکلر برطرزدہ افکارہ یرشدی . و اختیار جبرک چنگکلی زجت قادر جہدہ لزوم قلاادی . چارچاقو انتشار ایندی و عادتاً « ذہنیت » دوشدیک چونک عالمه تعلقت و صراحتدن زیادہ مجهولیت و اعرار ابلہ ژورولو ایضالردہ منجندور .

اولجہ دماغلارندہ فکرہ ، تجربہ ، مشاهدہ قیت و برن انساظر شیدمی یالکیز حتی دمبرانخا ایدیورلر و آرتق شروع شیش و آفاق دلائل و براینک سقرہ انشدور . سز ایستدیکلر قادر عللک و یا نلک ، فلان و یا فلان ، مشاهدک ہرہانکی برتجزہ سندن بحث ایدنکی ، معارضسکر بولرہ قیت و بریمہ مجبور دکلدور . او یالکیز ایندن ، موجودینک دوتلر ندن کن بر دیویوہ استقاد ایتمکدور . بو کندی « حدس » ی . در . حدس یا کیلاز .

بولر برزمان اوکجہ « فتا ثابت اولشدورک ... الخ » دیبہ اثبات مدعا ایدن طبقہ نلک خلطلرور . اوزمان کسلہ لردی ینہ « فتا ثابت درکہ » دیبہ جکردی . فقط شیدمی « حدس بکا بونی آکلائیور ، فلیک کوزیلہ کورویور ... » کی انشی افادہ اولکلیرک برینہ قائم اولشدور . معافیہ یز طبقہ نلک عرض ایتمکلی فکری و روحی حالتلی دکل حد ذاتہ اصول مسئلہ سنی تدقیق ایدہ جکر .

زمان زمان یوایی مذہبن برینک داما قوتی ساعلہ مالک اولارن حاکمینی آئندہ طوئاسنک سینی نعدور ؟ یوایی سلاک نیچون اوزلاشہ مہر قی داعی مجاہدہ حائلدہ قایور ؟ بزوندہ باشلجہ ایک سبب کورویور : مزاج و طبیعت ، پردہ لسان ، دیگر برقالدہ ایضاح ایدہ جکر و جہد حقیقی تجری اصولی فیلسوفک مزاج و طبیعتنہ ، دماغنک ارنی ینہ

علم کیدیلہ پایہ رفعت
آرزوی محال اینش آجشی
عشق اینش ہرہ وار علدہ
علم بر قیل و قال اینش آجشی
فضولی ، غریبانہ باشلا کندنہ رہبر حقیقت ہدایتدیک عشق
زیم ایدہ رک قیلدہ بر ابتدا یاشدور .
قزل انارالشق للعشق مناج الہدا
سلاک راہ حقیقت عشقہ ایلر اقتدا .

بو جدال نگرہدہ علمی ثروت و کثافتی نسبتندہ شدید و محتم اولشدور . اوزانرہ کینیمہ جکر . یالکیز صوگ عصرہ باقم : یکری سنہ اول تجریرہ و مشاهدہ جبرک قاہرانہ غلبہ سنی و ماریالیزمک ہر ساجدہ ساعلنتی کوروز . تجریرہ و مشاهدہ قیت و بریدرن و یوسلکی آھنیز بر قریاتید کی باطری اوزرندہ طاشان صنایدہ علم و فلسفہ یوتون دکمار اوزرندہ اجرای حکم ایتمکدور . نظریہ زنی قبائی بر فیکر ، بر آرزو اوزرندہ دکل یالکیز تجریرہ و مشاهدہ استداد ایندردکلر ای ادعا ایدن فیلسوفر رواجدور . دارون ، لامارک ، سیمنس ، فوٹ ، ہمکل ، بوخور ، لوپورن ... کی اسمار سیریتو آلیزمہ فارشی یلیان جہادک زھل فھرمانلری کی در ، بالخاصہ طیدہ « طبابت تجریرہ مدخل » عنوانی اژیلہ بر انقلاب میدانہ کتیرن بو یوک عالم « فلور بزار » ک فعالیت قطعی بر مظفریت اولدی . یونی رت آلیزم مکتب ادینسی عیناً صنعت ساحہ سنے نقل و تشمیل ایندی . « زولا » نلک شرعی ظفرل تأمین ایدن قوفاغی و کندیسلہ براز بازارق ، فلور ، دودہ ، مویسان ، غوتفولر ... کی استادارک لایوت اژیلہ نھایت تجریرہ و مشاهدہ اصولی اوزرندہ تأسیس اولونش اولدی . نہایت بو ذہنیت او قادر تعیم ایتمک ہرہانکی بر ادعاہ قیت و برنک ایچون اولک مشاهدہ و تجربہ استداد ایتمی ضروری کورولوبوردی . علمدکہ بر عوام طبقہ سی واردکہ ال جبد و ابتدائی فکرل زمانلہ اورایہ قادر اینر و اورادہ عادتا بر طوملو کی ترس ایدر . بر زمان کلدی کہ : « فتا ثابت اولشدورک ، مشاهدہ کوستریورک ، فلان تجربہ نظرآ ، فلانک اثباتی وجہلہ ... الخ » کی سوزر قلیشہ حائلدہ یوتون دھلرہ یرشدی و مکتب طلبہ لرینہ و ادجیہ قادر ہر کسک ال قوتی مدافہ سلاخی اولدی .

زمانہزدہ منظرہ دککشدی . اون دوقوزنجی عصرک ہلک جوق مدح ایدہ رک یوتون علمرہ تقدیم ایتمکلی اختیار و اثباتی اصولہ فارشی بلورق و قوتی بر عکس العمل حصولہ کلدی . برضون و پوزور کی افکار عامہ بیہ تحکم ایدن فیلسوفک نفوذ و تأثیریلہ یکی بر افکارلہ جریانی تأسس ایندی . فال الحقیقہ بکین عصرک وصف میری تشکیل ایدن اثباتیہ جبرک ، معارضلری یوتون آیتلاش ، سیملس ، سوپورمن و علم ساحہ سندہ پوزوز بر مونارشی تأسس اینش دکلدی . علمدہ ، فلسفہدہ ، فندہ ، صنعتدہ مالک اولدینی غیر قابل مقاومت ساعلرل سایہ سندہ انکشاف ایدن بواسولہ فارشی اوزماندہ معارضل واردی . فرانسہ افادہ میسی اعضا سندن و سیریتو آلیست فیلسوفلرندہ « فتا » مادہ مسلکی و علم [عنوانی اژندہ زماننک تجریرہ و مشاهدہدن ، خطوہ خطوہ تدقیقاتن باشہ بر اصول طایعانیان

آقاماره صوکر

- خراب برضارقلده -

اجل بکزل، صولوق وریک خرابه سنه،

خرافه کی اسرار بولند بیدی کیجه.

اوزاقده برآذانک نمراه آقلايان سنه

زوالی بر تولو سسسزکلیه سیندی کیجه . .

یاواش، یاواش سیلیند حاستا بوزلو کولکاره،

افنده تیرتم آکی صانکه بر صولوق شامدان؛

یاقتجه یاندم ایچمندن، بو ماجرال یره

نه بر حیات، نه بر رنک دوکولشی آقامندن . . .

چوکوک منارلره ماتم قتادی بر روزگار،

ألی سرولرک دالارنده هاپیربیور.

بو تولاگون ایزهده آکم بیلیر نه سرل وار!

شو اسکی طاشلری بیلیمکه هانکی آل قیریور؟

دیکتل یولره چوکش سکونی آریلک؛

ایلرده بر صیرتان کله، شوردادر صرصر،

اوزاقده طورانی پڑمرده بر زوالی بییقین . .

یوصولنی، اسکی قافوقلر؛ قیریق، دوکوک فسل.

عشاق: ۶ اغتوس ۱۳۴۱ عمر برارین

بزه دور وحشت یادکاریدر. حدس فلان یوقدر، باطلره دینه
تکسپه یمانا لیستلرک وضیع هینی شیدر.

واقعا بوجاهدلر عقم وفائده صر دکلدر. بالکس میستیسزمک،
سپرتو آیزمک مستبدانه سلطنتی بعضی یوکسک دماغلرده کی توری آرتیرموق
اختیاره چیلکک یک مسعود وفیضی بر صورتده تأسس ایدن حاکیقی
میدانه کتیردیکی کی تاووالیزم و ماریالیزمک طاشیقن حله لریده نهایت
بر غسونی اولنک چوق قیمتل اولان « حدس » سنی دوقورمشدی.
بزه ایدیه آلیزم و توتیسوینیزم جریانی بر « حدس و مفکوده » نک مامایتی،
ناصیل برمیختایکتی حائر اولمیشی کوسترمک و مسئله قی قدریات نقطه
نظرندن تدقیق ایدرک کینی وانسی برشکدن چقاروب کی وشیشی
- و تغییر جائزه - تهریمی بر صفحه ده یوروتک ایسته یورز .

نامار رعی

وتشکلاته یک صبق مربوط برافعله دماغیه در هر دماغک تحلیله قدرت
یاپاسی و عمل حصوله کتیرمه سی عینی شکده دکلدر. فقط بونوتسبونده
باشلیجه ایکی شکده و توعوبولور: خطوه خطوه تدقیق و مشاهدیه
مساهد اولان شکل؛ جلوی، تحدسی فعالیتله داهامساعد اولان شکل.
ایسته بوسورته هرایکی مملک صاحب ریک کندی افعله دماغیه لری،
ذهنی اغوزطریقی اساس اغاذ ایدرک متصباته حرکتلری بوجاهدلری
تولید ایدیریور. تکیم بوناقاره ده یباشانده (حدسون) ایله (منعلقون) ی
مقایسه ایدرکن عینی حکمی وریبیور:

« ریاضیونی بویکی اصولن یری ویا دیکرینی تعقیبه سوق ایدن
نی، تدقیق ایله کلری موضوع دکلدر. واقعا بونلرک برنجیلرینه بعضاً
« تحلیلون » ایکینجیلرینه « هندسون » دینیلور ایسه ده بویقت اولکلرک
هندسون بحث ایله کلری حالده « تحلیلون » دن اولارلره وصوکر اکلرک
تحلیل ریاضی ایله مشغول اولدقلری حالده ینه « هندسون » اولدق
قاللرینه مانع دکلدر. بوریاضیونلک طبیعت روحیلری درکه منطقیون ویا
حدسون اولما رینی اتاج ایلمشدر. بونلرک یکی بر موشوعی تدقیقه
کیریشکلری ائشاده شولیطع لری ترک ایدیه بیللری ایسه محالدر. بویکی
نوع قیایلن برینک انکشافه دیکرینکده انعطافسنه سبب، کوروش
اولدقلری تعام و تربیه ده دکلدر. چونکه ریاضی، ریاضی اولدق
دوغار؛ یوقسه ریاضی اولماز. طن اولوندیقنه کوره، بر ریاضی ده
یا تحلیلی ویا هندسی اولدق تولد ایتمکده در. (علماک قیق) .»

بزه داهای ایدییورکونه آمپیریزم و نه کسپه یمانا ایزمک کندی اصولی
حقننده کوزفامشدر بریمی مدحیانی، نه ده حدسونلک بالاق مظهریتری بر
متفکرک دوشوعه اصولی تحریف ایدیه چکلدر. بو، عادتاً معدنکه،
کبدک، قلبک غریزی فعالیت کی عضوی وغریزی بر قابلیتدر.

لسان مسئله کاتبه: فلسفی و علمی لسان هنوز فکر لری، حسی لری،
اجتهاد و فاعل لری تماماً شیئ « objectif » بر شکده افاداده چک
تکمله مظهر اولامشدر. هر ایکی صنف معارضه ده دبللری آلتنده
دوش عینی کله ر باشقه باشقه معیار افاده ایتمکده در. مثلاً « حدسی »
کله سی مادامک واضح و غیر قابل اعتراض برشیره مالک اولامشدر. بونلک
اوزونده کی مناقشه زده البته معناسددر. هر ایکی طرفده حق بر
دوشونجه، بر فاعله استقاد ایدیه بیلیر، فقط اوزلاشوق ینه ممکن اولاز.
ایسته بوسورته، موضوعی یالکز کندی عدسه رویتندن تحلیل ایدن
فیلسوف، کندی کوروش طرز ینه مخالف حرکتلر قارشینده عصیان ایدر.
تحریمی و اختیاریمی اولالار؛ کندی اصول ریک معلقت و قطعیاتی ادعا
ایدلر. بونلک ضدی اولان اصول شیع اولری قیزدیر، سیکیرله ندره
هینی صورتله حدسی، صراقیه، مفکوره یی ترجیح ایدلرده دیکرلرینه
قارشی برنرت و خصومت کوسترلر. بویکی جبهه ده کی متعصیلرک حالت
روحیلری قارینا توره ایدلک لازم کسه وفقی باشا صرحومک (زور
نکاسی) نده کی خواجه اول ایله حکیم ثنائیک وضعتلری مثال کوسترمک
کافیدر. « تجربه و مشاهده یری بر حقیقه ایصال اغیز، بواصول
یا کتلدر، نه بدله روسی انکار ایدرامش ! . دییمن حدسیه جیلر
و ایدیه آلیستلر ینه یک خود پنهانه برمعاله ایله « بوبله مریلک، وریحیلک